

# **SPOLEČNOST S RUČENÍM OMEZENÝM**

# Osnova přednášky

- **Charakteristika s.r.o.**
- **Založení a vznik s.r.o.**
- **Zrušení a zánik s.r.o.**
- **Převod a přechod podílu ve s.r.o.**

# s.r.o.– obecná charakteristika

- **kapitálová společnost** s některými prvky osobní společnosti (ke změně SS souhlas všech společníků)
- **omezené ručení** – společně a nerozdílně do výše celkové nesplněné vkladové povinnosti podle stavu v OR (tj. omezení co do výše, omezení co do času - v době, kdy byli vyzváni k plnění) X zpřísněna odpovědnost jednatelů v případě, že svým rozhodnutím přivodí společnosti insolvenci nebo nepodají včas insolvenční návrh
- **vklady společníků – minimální výše vkladu 1 Kč**, možný i nepeněžitý vklad (jeho hodnota určena znalcem – urči při zakládání zakladatelé, jinak jednatel X dříve znalec určený soudem)

# Obecně

- společnost, za jejíž dluhy ručí společníci společně a nerozdílně do výše, v jaké nesplnili vkladové povinnosti podle stavu zapsaného v obchodním rejstříku v době, kdy byli věřitelem vyzváni k jeho splnění
- Společnost je založena uzavřením společenské smlouvy. Smlouva musí být ve formě veřejné listiny. V téže společnosti může mít společník i více podílů, a to i různých druhů podílů. Společníkem může být člověk i osoba právnická. Zákon vyžaduje, aby každý společník vnesl do společnosti vklad ve výši alespoň 1 Kč.
- Nepeněžitě vklady musí ohodnotit znalec, kterého si zakladatelé vyberou ze seznamu znalců. Před vznikem se splacené části peněžitých vkladů platí na účet, který správce vkladů otevře u banky nebo spořitelního družstva.
- Společnost může založit i jediný zakladatel. V tomto případě je do notářského zápisu vtělena zakladatelská listina společně

# s.r.o.– obecná charakteristika

- **podíl** – nestanoví-li SS jinak, je to **podíl vkladu na základním kapitálu**, nově mohou existovat různé druhy podílu (podobně jako u a.s.), tj. např. s prioritním právem na zisk ale bez hlasovacího práva,..., **společník může také nově vlastnit více podílů, před zápisem do OR je třeba zaplatit celé vkladové ážio** (rozdíl mezi cenou nepeněžitého vkladu určenou znalcem a výší vkladu společníka) **a na každý peněžitý vklad nejméně 30%**
- **základní kapitál** – nyní je určen počtem společníků – jedinou podmínkou je minimální vklad 1 Kč (při jednom společníkovi je minimální základní kapitál 1 Kč) – ZK tak definitivně ztratil funkci minimální garance solventnosti
- **kmenový list** – SS může určit, že je podíl společníka určen kmenovým listem (cenným papírem) – tento cenný papír je neomezeně převoditelný, vždy na řad, může mít pouze listinnou podobu a nemůže být obchodován na veřejném trhu s cennými papíry (= kótován) – to jej odlišuje od a.s.

# Založení x vznik s.r.o.

s.r.o. se **zakládá** sepsáním zakladatelského dokumentu s povinnými náležitostmi (§ 123, 125 OZ, § 146 ZOK)

Společnost je založena již vyhotovením zakladatelského dokumentu

- Zakladatelská listina (1 společník)
- Společenská smlouva (2 a více společníků)
- U s.r.o. vždy formou notářského zápisu (nerozhodný počet společníků, vyžadovaná forma zákonem).
- Zákon nepoužívá spojení formou notářského zápisu, ale formou *veřejné listiny* (§ 8 ZOK *Společenská smlouva, kterou se zakládá kapitálová společnost, vyžaduje formu veřejné listiny*).
- Veřejnou listinou se rozumí *listina vydaná orgánem veřejné moci v mezích jeho pravomoc* (§ 567 OZ).
- Pro potřeby ZOK se *veřejnou listinou rozumí notářský zápis* (§ 776 odst. 2 ZOK).

s.r.o. **vzniká** zápisem do obchodního rejstříku vedeného krajským soudem příslušného dle sídla společnosti; přílohou návrhu na zápis je zakladatelský dokument

Navrhovatel **musí doložit i to, že zapisované osobě vznikne nejpozději dnem zápisu živnostenské nebo jiné oprávnění**, které je předmětem její činnosti (nelze-li to zjistit z informačního systému veřejné správy)

- platí se soudní poplatek za prvozápis (6.000,-Kč)

# s.r.o.– zakladatelský dokument

- **společenská smlouva / zakladatelská listina**
- náležitosti
  - a) firma
  - b) sídlo
  - c) předmět podnikání
  - d) určení společníků
  - e) určení druhů podílů a stanovení práv a povinností s nimi spojených, jsou-li různé podíly
  - f) výše vkladu a podíly
  - g) základní kapitál
  - h) počet jednatelů a způsob jejich jednání
  - i) vkladová povinnost
  - j) fakultativní orgány, pokud zřizuje (dozorčí rada)
  - j) při založení dále určení prvních jednatelů, určení správce vkladu, ocenění nepeněžitého vkladu...
- změna SS – dohodou všech společníků (primárně) nebo rozhodnutím VH, určí-li tak SS (2/3 většina); pro rozhodnutí třeba forma veřejné listiny.

## Firma

- Název, pod kterým podniká a je zapsána do obchodního rejstříku.
- Firma se nesmí shodovat ani být zaměnitelná s jinou firmou, nesmí být klamavá.
- Musí obsahovat povinný dodatek - označení „společnost s ručením omezeným“ -> může být nahrazeno zkratkou „spol. s r.o.“ nebo „s.r.o.“
- Dodatek však nemá rozlišovací charakter
- -> ŽUFANEK ~~ŠUFANEK~~ ŠUFAN; PLOD PLOT

## Sídlo

- Praktické v SS vymezit pouze obcí (Olomouc) -> při konkrétní adrese a pozdější změny/stěhování znamená potřebu změny SS -> VH -> 2/3 hlasování -> poplatky notář.
- Do OR se však zapisuje již konkrétní adresa, kde společnost sídlí + doložit oprávnění k užívání sídla (souhlas s umístěním sídla)



# Předmět podnikání

- na základě živnostenského zákona:
  - a) živnosti volné, vázané, řemeslné (souhrnně ohlašovací)
  - b) živnosti koncesované
    - > liší se požadavky na odbornou způsobilost (lze ji zajistit/nahradiť odpovědným zástupcem)
- na základě jiných právních předpisů, jiného oprávnění, vydané licence (lékař - zdravotní středisko, advokát - advokátní společnost)

- **Společník** - FO (jméno příjmení, datum narození, bydliště) nebo PO (název, sídlo, IČ)
- **Vklad** - u s.r.o. alespoň 1,-Kč (minimální výše)
- **Základní kapitál** - minimální výše není určena a je tvořen souhrnem vkladů (tj. alespoň 1,-Kč)
- **Podíl** - určuje se podle poměru vkladu na tento podíl připadající k výši základního kapitálu (např. základní kapitál činí 2.000,-Kč, vklad společníka 1.000,-Kč, podíl = 50%)
- **jednatel** - může být FO i PO v případě právnické osoby je třeba určit konkrétní fyzickou osobu, která ji zastupuje
- **Správce vkladu** - při založení se u něj soustředí vklady a jsou v jeho správě splacené vklady do vzniku společnosti

# Období mezi založením a vznikem

- v mezidobí je oprávněn jednat jménem společnosti kdokoliv -> § 127 OZ (zpravidla to bude zakladatel/budoucí zakladatel -> budoucí společníci)
- Kdo takto jedná, je z tohoto jednání oprávněn a zavázán sám; jedná-li více osob, jsou oprávněny a zavázány společně a nerozdílně.

=> právnická osoba může odpovědnost za tato jednání převzít na sebe a pak platí, že je od počátku zavázána sama, tj. jako by je učinila sama právnická osoba; musí tak učinit do tří měsíců od svého vzniku

=> např. s.r.o. - schvaluje valná hromada (§ 127 OZ + 190 odst. 2 písm. l) ZOK valná hromada rozhoduje *o převzetí účinků jednání učiněných za společnost před jejím vznikem*)

- např. nájemní smlouva na sídlo společnosti, poplatky notářům, soudům, správní poplatky

# Zánik účasti společníka v s.r.o.

- **vystoupení společníka** – pokud nesouhlasil s rozhodnutím VH o změně povahy podnikání / prodloužení trvání spol. + sám hlasoval proti (pokud SS nestanoví jinak) – nově rozšířeny podmínky kvůli investorům
- **dohoda o ukončení účasti společníka** – dohodou s ověřenými podpisy
- **vyloučení společníka** – porušuje zvlášť závažným způsobem své povinnosti, ačkoliv byl k plnění písemně vyzván a na možnost vyloučení upozorněn (pokud následky nelze odstranit, lze i bez upozornění)
- **zrušení účasti soudem** – společník může navrhnout, aby rozhodl o zrušení jeho účasti, pokud po něm nelze další účast spravedlivě požadovat
- dále **insolvenční řízení, výkon rozhodnutí, exekuce,...**

# Zánik účasti společníka v s.r.o.

- **převod podílu**
- rozlišovat zda na stávajícího společníka nebo třetí osobu - někdo, kdo stojí vně s.r.o.
- pokud SS nestanoví jinak, **na jiného společníka vždy** (SS může podmínit převod souhlasem VH)
- pokud SS nestanoví jinak, **na třetí osobu jen se souhlasem VH**
- není-li souhlas dán do 6 měsíců od smlouvy o převodu, vznikají účinky jako při odstoupení od smlouvy
- nabytím podílu nabyvatel přistupuje k SS
- převodce ručí za dluhy, které byly s podílem převedeny
- Smlouva o převodu podílu musí být písemná a podpisy musí být úředně ověřeny

# Zánik účasti společníka v s.r.o.

- **Smrtí**
- **-> dědění podílu**
- Společenská smlouva může dědění podílu zakázat (vyloučit)
- dědic může do 3 měsíců od právní moci usnesení o dědictví požadovat zrušení své účasti soudem, pokud od něj nelze spravedlivě žádat pokračování jako společníka ve společnosti

# Zánik účasti společníka v s.r.o.

- **uvolněný podíl**
  - **podíl společníka, jehož účast zanikla jinak než převodem**
  - společnost jej prodá bez odkladu za přiměřenou cenu
  - společníci mají podle svých podílů předkupní právo
  - výtěžek z prodeje je po odečtení nákladů a započtení pohledávek vypořádací podíl
  - pokud se do 3 měsíců neprodá (pouze v případě objektivní neprodejnosti při vynaložení veškerého úsilí), vypořádací podíl se zjistí z vlastního kapitálu v účetní závěrce (nepoužije se, pokud se reálná hodnota od účetní významně liší) - nejpozději do 1 měsíce od vyplacení vypořádacího podílu je spol. povinna rozhodnout o přechodu podílu na ostatní společníky nejméně za cenu vypořádacího podílu nebo rozhodnout o snížení ZK (jinak soud spol. zruší a nařídí její likvidaci)

# s.r.o.– zrušení a zánik

## Zrušení

S likvidací x bez likvidace = zda přechází jmění společnosti na nový subjekt nebo ne

### **S likvidací (bez právního nástupce):**

- Uplynutím doby
- Dosažením účelu
- Rozhodnutím soudu (nezákonná činnost, rozpor s veřejným pořádkem, nesplňuje předpoklady pro vznik s.r.o., nemá déle než dva roky statutární orgán schopný usnášet se)
- Dohoda společníků, která má formu veřejné listiny
- Zrušení společnosti se může domáhat za podmínek SS i společník.



# Zrušení

## bez likvidace (s právním nástupcem):

- Přeměna (změna právní formy, fúze rozdělení)
- Změna právní formy - pouze se mění právní forma, nic jiného, společnost nezaniká ani nevzniká nová (s.r.o. -> a.s.)
- Fúze sloučením (více se slučuje do jedné)
- Fúze splynutím (více zaniká a namísto nich vzniká nová)
- Rozdělení (rozštěpení) sloučením - jedna zaniká a z ní vznikají nové nebo tyto nové se ještě sloučí s jinou existující
- Rozdělení odštěpením - jedna pořád existuje, ale z této jedné část jejího jmění přechází na novou nebo na existující společnost
- Převod jmění na společníka
- Konkurs (předlužení -> konkurs -> zrušení konkursu; není vyloučeno, že v rámci likvidace se zjistí předlužení a společnost z likvidace vstoupí do konkursu)

# Likvidace

- Společnost vstupuje do likvidace dnem, kde je zrušena
- Účelem je vypořádat majetek, vyrovnat dluhy a podělit likvidační zůstatek mezi společníky tzv. podíl na likvidačním zůstatku
- Likvidace se zapisuje do obchodního rejstříku
- Název společnosti po dobu likvidace nese dovětek “v likvidaci”
- Soud jmenuje likvidátora, který přebírá působnost statutárního orgánu a činí kroky pouze k likvidaci společnosti; společnost již nijak dál nerozvíjí.

## **Zánik:**

- výmazem z obchodního rejstříku (konstitutivní účinek)

# Změny výše základního kapitálu

- 1. Zvýšení základního kapitálu - převzetím vkladové povinnosti / z vlastních zdrojů / kombinací** - dnem účinnosti je nově den schválení VH – zápis do OR je deklaratorní a nesmí nastat dříve, než je zvolený den účinnosti zvýšení (spol. si může určit i konstitutivní) – rozhodující je fakt uvedený v notářském zápise o zvýšení ZK (+ zápis musí být do 2 měsíců od rozhodnutí VH) - **vyžaduje se 2/3 kvalifikovaná většina všech společníků**
  - zvýšení převzetím vkladové povinnosti** – na zvýšení se podílí společníci podle výše svých podílů (ale **společník se účasti – přednostního práva může písemně s ověřeným podpisem vzdát -> ředění jeho podílu** X nelze se vzdát dopředu pro případ zvýšení ZK) - společník učiní písemné prohlášení o převzetí povinnosti ke zvýšení vkladu - možné jen když jsou dosavadní vklady zcela splaceny (výjimka pokud zvýšením vznikají nové podíly)
  - zvýšení z vlastních zdrojů** - lze zvýšit až do výše vlastního kapitálu spol. - **mění se výše vkladů společníků v poměru dosavadní výše jejich vkladů** - možné jen se schválenou účetní závěrkou od auditora

# Změny výše základního kapitálu

- 2. Snížení základního kapitálu** – kvůli ochraně věřitelů + z důvodu, že společnost nemůže nabýt vlastní podíl - **vklady snižují rovnoměrně**, pokud se společníci nedohodnou jinak (nelze, aby něčí podíl zanikl úplně bez uzavření dohody o ukončení účasti) - zápis je deklaratorní a nesmí nastat dříve, než je zvolený den účinnosti snížení - jednatelé zveřejní usnesení o snížení ZK do 15 dní, a to 2x s 30 denním odstupem - zároveň jednatelé vyzvou věřitele, aby přihlásili své pohledávky do 90 dní od posledního zveřejnění usnesení (není třeba, pokud snížení ZK k pokrytí ztráty) - společnost poskytne zajištění věřitelům, kteří se přihlásí nebo pohledávku uspokojí (není třeba, pokud se snížením nezhorší dobytnost – v nejasnostech rozhodne soud) –
- **soud snížení ZK zapíše, pokud: nepřihlásí se žádný věřitel, prohlášení spol. o neexistenci věřitele s právem na zajištění nebo úhradu, prokázáno zajištění nebo úhrada, existuje dohoda s věřiteli**

**Děkuji za pozornost!**